

Frigei 04 Probatio

II-dik darab.

Probatio Galami
Penm M

Probatio Salami
Toldi.

Penm M Probatio

Első ének.

"Az idő" akkoron szép folyással vala."
"Az bárányuaként mi már elsőre vala."

Virranék a magyar, sohajtva néz vissza,
Te dicső hajdankor! fényes napjaidra;
Skomorú tallóján ösi hírnevének
Hej! csak úgy binger már valamit — mesének!
En is virtanérek el-elképzelődöm —
Toldi jut eszembe, régi ösmerősöm;
Látok gyökedelmes nagy királyt és szép kórt:
Kronikám ekekről ilyen verseket mond.

Már lecsendesült a háborúk mivája,
Felvirult a béke, mint egy rőd olajfa;
Már pihant a bajnok maga kénye-kezdén,
Nehézebb időkre erőt gyűjtögetvén.
De Lajos kerülte puha-párnaszékét,
Mert neki nagy lelke nem hágy vala békét:
"Elmegyek, fordulok egyet-kettőt" kiöla,
"Hiszen én vagyok az ország dramadója."

Senkinek se mondta', titkon újra késvült,
Ocska dolmányt kerle s egy ütött-kopott pürt,
Rozs süveg fejében, vállain kötőfék,
Akkor egy ostromba löra feikkelődek.
Lovait kereste, mint Szegény kár vallott,
Szedte a begyebé a mit látott, hallott:
Mere, mi paratt van, mi a népség terhe,
Hogy tevik a törvényt a szegény emberre.

Három nap bolyonga. Haruadnap estében
Megállott egy falu végén, hogy pihenjen;
Gyönyörű mező volt, bokáig érő gyep,
Lemállott a lóval, gondola', hogy éket.
A nap is fejt már hásta nyugalomra,
Piros kaplanát nép orokájára vonta; —
Hát neki hol vetnek, vajjon, agyat? hol hál?...
Makást két valami jörrivő bokornál.

Nagy fejű kár volt a falu szélső háza,
Odament itatni, hogy kitabolta;
Nyitva volt a kapu, akár nem is nyitva,
Hánem a sarkából mentre kihajítva.
A kutyák aronban rákámadtak csúngán,
De a kúton állá egy réz hajadon lyám,
Szólt a kutyáknak, azok hőt fogadtak
Segyenként, morogva hátra sompolyogtak.

Akkor mond a király: "Szépséges kisasszony,
Mit ad ember vagyon, szabad-e itatnom?"
Fellett a leányzó: "ugyan hogy ne volna
Szegény ember — hanem hova menne már ma?
Jobb bírony, ha nálunk megpihen kegyelmed,
Holnap, idejében megint utrakelhet."
És a nép szavakként nézett is oly szépen,
Hogy rezesett a szív a király mellében.

MAGYAR
KÖNYVTÁR
AKADEMIA

Dalja... I. 4-6

Hédervári.

Ős azyjuk Hedrik hamburgi gróf. Mór 1150 az elfő'ni. A tatár pusztulás'kor Kernen mester, két fiával Lőrincz és Déneseel híres. (excerpt Wagner 60 és 61. ll.) Kétféle Lőrincz igen nagy bajnok volt. Fia ennek Kermen kím Lőrincz és itt Endre alatt jelerkudta. Noji volt Balog (dinizser) Mikló's leánya, kitől lett Konrad fia 1322 Károly alatt virágzott. Fiai voltak e? nem tudni. — Dénese él 1280 s a felet embisett Kermenel ezelel Jordaén Dejtát Nyitrában. Fia Mikló's, melékriwen Bakó, ennek 3 fia Lőrincz, János, Domokos. Lőrincziöl az Ujlakiak mármarnak. Jánosról Dienes ki 1320-ban meg él, Domokosról nem tudni. Dienesnek ma'ra ma'ra 3 fia maradt: Dextó 1320-ban király'ni orvász'biro, ugyan az, ki Károly'ert a Barbarid elleni hadjár'ásban, fegyvert cserélve, elefett; továbbá Mikló's 1356 győri főispán, vegre Hedrik (Henrik) 1378-ban is élt föle a Tamássi Héderváriak pár' mártak. — A főnebb embisett Mikló'sról mármarnak a többi Héderváriak.

Chimer: (Lőrincz nádoré (1437-1447) párs, függőleg két fele hársa; egyik udvara fehér palaggal. (János aizeni apaté 1648) párs, függőleg két fele hársa; egyik udvara fehér, benne koronai orvólan áll; másik udvara keresztbe két udvara párs, felet felet merőben a három függőlegző fehér palag; alul az orvólan, a máf'kal

Kanizsai: felet felet merőben a három függőlegző fehér palag; alul az orvólan, a máf'kal melege. párs felet orvólan, és két, ezen koronai, e felet 1 fejtű felet sar, sejtől pársyal. Kalm. Szármarnak híresen Osl-(Osl)-ról, ki 1300 körül virágzott s többet körs a Csornaiak Vicriak úsaszja is volt. Főnebb nevöl güssingeni gróf e vár bit, sokától. Károly alatt Lőrincz Kapja Kanizsai, innen a nev. Nagy l'v. Fiai János Kanizsai prebst, majd 1356 Zagyrahi pispók. János föleg a magyar hadjár'ásban ünkesi ki magát. Főle szármarnak a többi Kanizsaiak. Crimer (Dextó János ersegi érseke 1413) fehér pársion fekete nővény mely ananárkoz, fejkapospárok vagy Karalábok, hasonlít — vés e is gyökere sas kíműkkel; párs felet érseki jelvények. — Jostvári (1407) huraló levelet nővény balról csillag jobbról a C foggy' hold.

Kont v. Tóth.

Hédervári Lőrinczről főnebb fő volt. Lőrincz mester máskéj, Jostnak is nevezeték, miért? nem tudni. Virágzott 1322 körül. Fiai Mikló's (Tóth v. Kont) Lőrincz és Berralan. A két nőbbiöl levei van tudni, kivéve hogy Berralan (Batmaniában Ickach város) virágzott karólvra elefett (Turióy). Mikló's főpán. hárnok, nyitrai, vare, bami, varardi főispán; Napolyban vetés, itteni érdemei, és a kapja Galgói várát. Volt erdekei vajta is márt e itten meghalt 1367. — 3 fia: Mikló's Berralan, Lőrincz. Vagy az elfő'nek vagy az udvólan fia a Kigymud alatt lefejerekt Jostván. Berralannak pedig két fia volt Lőrincz és Jostván mindkettő 1413 machói bán. Lőrincz fia Mikló's ez ma' Ujlaki néven, Hungari János Körtárs, ama híres. Chimer (Kont Mikló's nádoré 1363) belm d'ols fekete párs két fehér palaggal keresztbe, egy legfelül, egy alább. a párs felet, mind valamely felsőrést pársivég, e felet koronai angyal, vállain frány, kilejerekt kérei kévös palaggá válnak. a hátter rhombus koronai, azaz, minden rhombusban egy pont' forma. Ujlaki Mikló'sé (1467) fenálló fekete díszak, a 2 fehér palaggal, mint a Konté, felet felet higit párs, a felet embis koronai nővény angyal; legfelül egy kis párs függ, benne két fejtű sas. —

Wagner után.
1363-1401.

Kont Mikló'sé 1363.

Ujlaki Mikló'sé 1467.

Bátori Istváné 1519.

Bánfi János 1521.

Hédervári Lőrincz.

Eyelté Mikló'sé 1349.

Csetne 1394.

Lajos gürüpekeje.

Amigsi Bortalané 1407.

Családok

Bánfi.

Az alsó-lindvai Bánfi család származik ama nagy Hahótól, kiről Turócsi emlékek sít. E család bol való volt az a Comes Tristamus is kinek bíróságije fenmaradt (1255) a fekete ökirjő címével. A nevet Bánfi Miklós hárvalta elő, sőt, minthogy István bánnak (sclavoniái 1252) fia volt. Ez István építette (vagy javította) Lindva várát Zalában. Bánfi Miklós 1343 körül virágzott, királyi ne főlővagy mestere és zalai főispán lévén. Lajostól kapta legtöbb adományait Orsban és Salában. 1347. Főh és horvátországi bán; a xendülő horvátokat leszen, desiti, személyesen harcol Badránál, ott Stigach erődnél két (lethali?) sebet is kap. Ennek négy fia volt: Miklós (magyaraknál) István jeles fejé, Lajos fő is, pánya, később még Lajos, majd Mária alatt tótországi bán. János, később ugyan azon hivatalokban, végre László. — E Bánfiak címere, míg 1531-ben is (Sá. avos nádoré): fehér, egy udvari, Salaku párs, benne korona (6 águ) felett az ökirjő; a párs felett xárs sisak, a felett ismét az ökirjő; körül eraf rangok. — Ezen Bánfiak fejéaga magyarknál Kristófban 1646.

Bátori.

Nemesség Vencelintől st. István alatt, mások helyesebben Gushkeledeől származat, ják, kítől a Salamon k. hatalmas Vid-je is ered. Pokon eredetűek a Steleméri Stokoli, Butkay családok, stb. mert ezek is a három farkas, mások szerint sarkányfogat viselik címerökben, amint a Bátoriak. Emerek közül a leglegibb e néven András, ki három fiát hagyott, ezek: Benke, Bereck (Bricius) és György. Benke magyalan húnyt el, György, kei fiában, Mihály ei Jánosban fejte, kihalt. De Bereck, ki 1310-ben virágzott, 5 fiát nemte; ezek János, Andras, Lőrinc, Miklós, Lőkös (Lukas). — Jánosnak ismét három fia volt, László, György, István. Ez a László 1351-ben Szabolcs főispánja volt, Leánya Poky Mária leánya Anna, kinek horománji javai Krassában fekdtek. — Továbbá András pap lett, majd váradi püspök; ez Rakomári nevet is hárvalta a Bátori mellett. Lőrinc is Miklós magyarknálak. Lőkösnek kei fia volt Benke és Péter, ez utóbbinak jótó Eszedvára is teremés bírosk Szathmarban, ez kei maga's Eszedi Bátorinak irni. Chimer (István nádoré 1519) feketé alakú párs, baf sárkány feje, virsükösen 3 fehér hegyes fog. A párs körül farkába harapó kígyó (vagy sarkány, mert laba van) sárkány dít; felette sarkány as argyal, sisak v. koroná; jével. — E Bátori nemesség egyik ága Somlyóval márik Eszedől írta magát. Mái ág a gagy; Bátori.

Bebek.

A pelrócki Bebek nemesség is affjáról az a monda hogy a sajsó ei Csetnek irte köre lévő hegyen jühárkódván, annak keleti részén lévő nagy kei barlang egyi, kében amyi kincset talált, hogy 7 vésat építettek, ezek közt Stádvár, Murány, Brassahorskái ei Pelsőörök. — Os arjok Máté. Fia Detre, uno, kaja Benke. Ennek fia Bebek Domokos (Kun meléknióval is) továbbá Mik, lós, László János Péter. Megomóvón a testvérek, Domokos kapta Pelsőörök, s lett a Bebek ág arjja; a többiek Csetnek, is nevek Csetneki maradt. Domokos gyermekei: György, István, Anna. György 1358 lipói főispán, István szinté ugyanok főispán; 1360-69 orvagybíró, mindenik nagy nemkedet arjja. Anna 1333 gijmeri Forgács Miklós néje. Chimer (Detre nádoré 1401) fehér egy udvari, két v. vörös negélyű tojásdad v. hegedűforma párs, benne koronás alak, Kere feje fölöt Szalagga vátra, dereka töt eszére nyulva, melly alul kipekésedik, s belöle falevelek nyulnak ki. A párs oldal horpadásnál két felöt boglax, vagy kei korona B alakban. A horpadáson kívül két kis párs magyarországi kerekjével és halmaival mindkettő.

7 1347 gömöri főisp. költ. németül per. ezelt. Oray.

Csetneki. 1320 körül kaja a föntebb írt testvér Csetneked. 1373-ig halgat ró, luk az irás. Chimerök (Istváné 1504) fehér udvari párs, benne hár, mas halom is kettő kerest; a pársion nyit fiak, ezen korona, ezen ágyékig lájzó páncélos koronás ifjú, kiterjesztett kezeiben egy-egy hal.

Trinyieki

